

Zeleno naročanje

Z izrazom zeleno naročanje opisujemo naročanje, pri katerem ne gledamo zgolj na ceno izdelka ali storitve, ampak tudi dolgoročne stroškovne učinke in vplive naših odločitev na rabo energije in okolje. To pomeni, da oblikujemo predmetu naročila ustrezne skupine meril oz. kriterijev s pomočjo katerih presojamo skladnost ponudbe z našimi trajnostnimi zahtevami in usmeritvami. Pri tem so nam lahko v veliko pomoč kriteriji, ki veljajo za podelitev različnih znakov za okolje (energijske oznake, zelene oznake ipd.).

V javnem sektorju je zeleno naročanje zakonsko regulirano (Zakon o javnem naročanju, ZJN-2; Akcijski načrt za zeleno javno naročanje, AN ZeJN; Uredba o zelenem javnem naročanju), medtem ko so odločitve v zasebnem sektorju predmet prostovoljne presoje. Zaradi dolgoročnih koristi zelenih odločitev pa je seveda priporočljivo da se tudi pri zasebnih naročilih presoja izvede s pomočjo zelenih meril.

S promocijo in izvajanjem zelenega naročanja lahko zlasti veliki naročniki spodbudijo industrijo k razvoju zelene tehnologije in s tem k preoblikovanju trga. V nekaterih blagovnih, gradbenih in storitvenih sektorjih je lahko vpliv še posebej pomemben, saj npr. javni naročniki obvladujejo velik tržni delež (npr. IT oprema, energetske učinkovite stavbe in komponente, razsvetljava).

Skupna vrednost javnih naročil v EU, to je nabava blaga, storitev in javnih del s strani vlad in javnih podjetij, je ocenjena na približno 16% bruto domačega proizvoda Unije, ali 1.500 milijard evrov v letu 2002. Njihov delež se znatno razlikuje med državami članicami in sicer med 11% in 20% bruto domačega proizvoda.

To jasno izkazuje da se z zelenim javnim naročanjem t.j. z upoštevanjem življenjskega vrednotenja stroškov blaga in storitev, lahko dolgoročno bistveno zmanjšajo stroški in istočasno negativni vplivi na okolje. Z zelenim naročanjem se lahko privarčuje material, energija, zmanjšajo se količine odpadkov in onesnaževanje.

Področja zelenega naročanja, ki jih obravnava projekt BuySmart so: stavbe in stavbne komponente, pisarniška (IT) oprema, razsvetljava, vozila, zelene elektrika in gospodinjski aparati.